

Nová legislatíva

Odpady a obaly na Slovensku

Praha, 15. 3. 2016

Konference Obaly 2016

SLICPEN

SLOVENSKÉ PRŮMYSLNÉ ZDRUŽENIE
PRE OBALY A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
SLOVAK INDUSTRIAL COALITION
ON PACKAGING AND THE ENVIRONMENT

SLICPEN

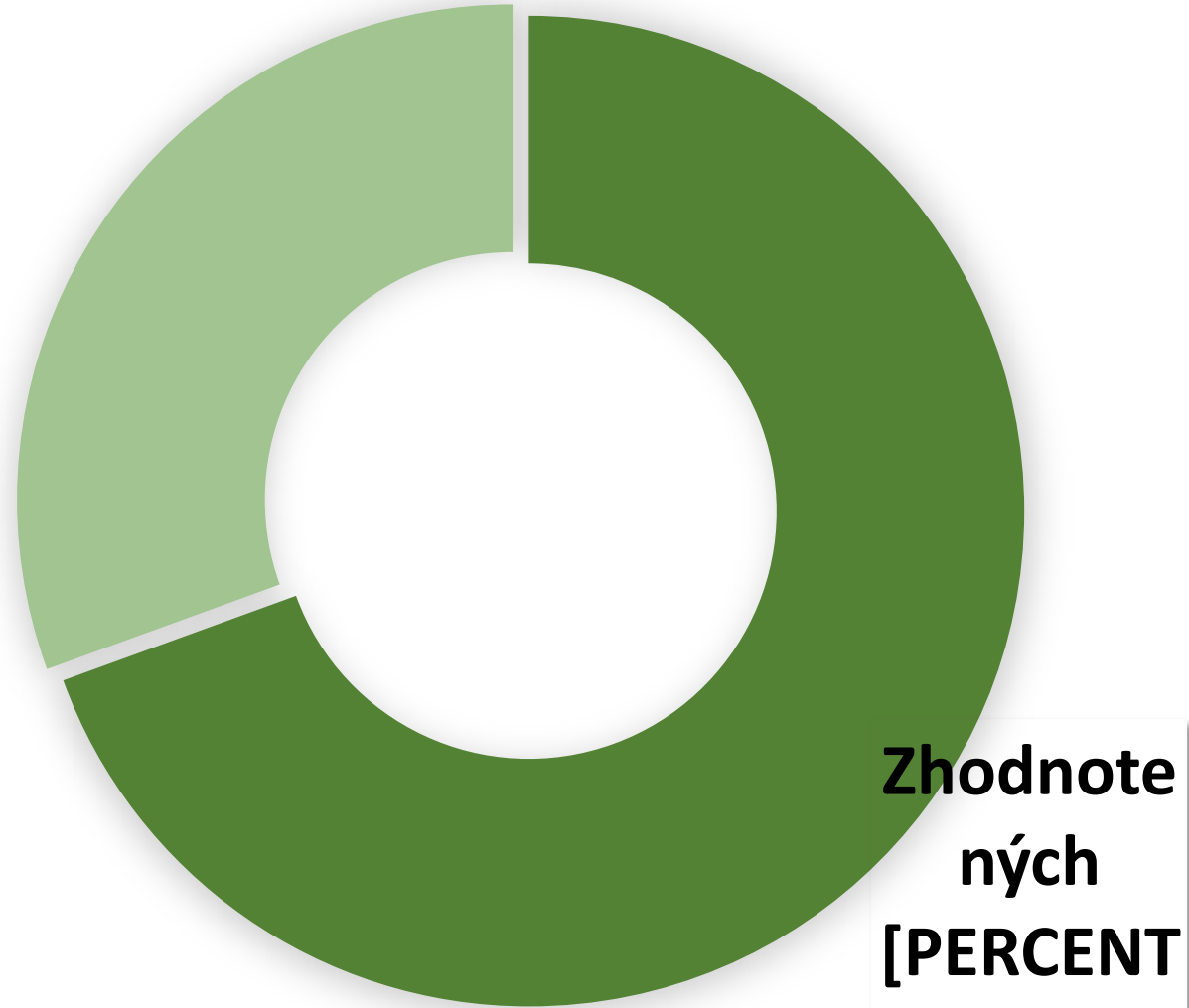
Slovenské priemyselné združenie pre obaly a životné prostredie – SLICPEN, je neziskové profesijné združenie spoločností, ktoré pôsobia na slovenskom trhu predovšetkým v oblasti výroby, dovozu a distribúcie rýchlo obrátkového tovaru (hlavne potraviny, drogéria), ako i výrobcov a dovozcov prázdnych obalov.

SLICPEN je jediná profesijná organizácia priemyslu špecializovaná na problematiku odpadov a odpadov z obalov na Slovensku .

SLICPEN bol **založený v roku 1994**, ako reakcia na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 94/62/EC o obaloch a odpadoch z obalov.

Obaly v SR

442 711 t obalov

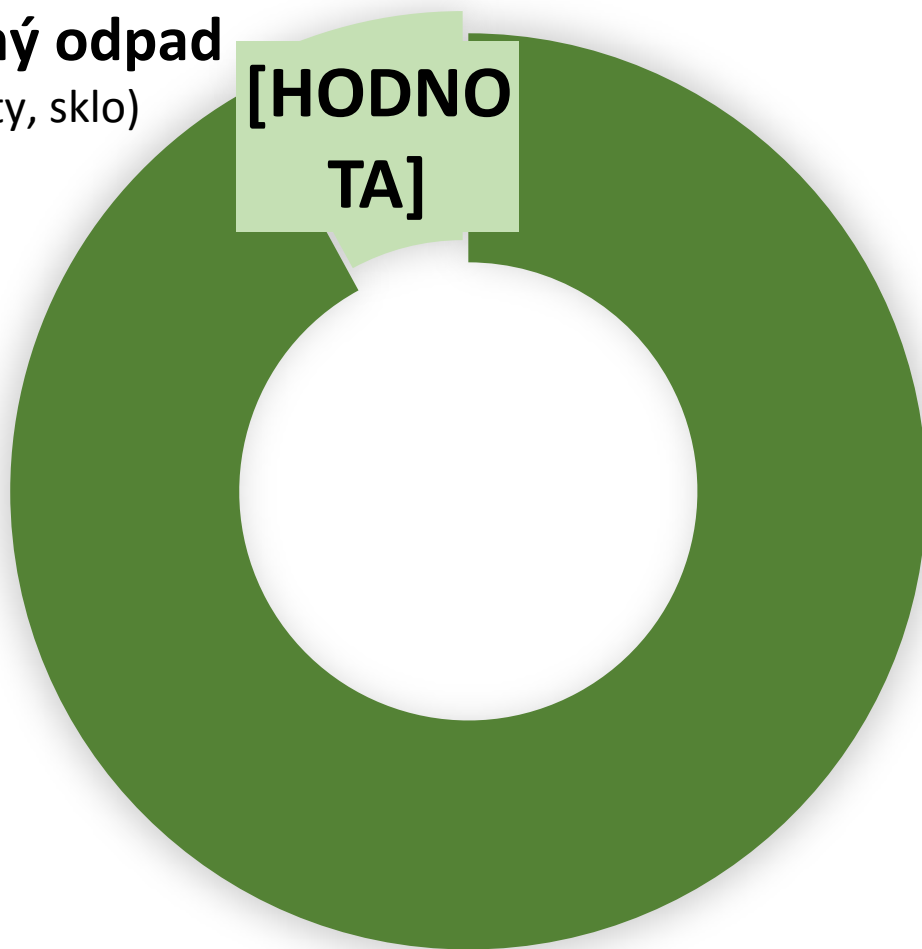

bolo v roku 2013 uvedených na trh v SR

Odpady v SR

Priemerný Slovák vyprodukuje **338 kg** komunálneho odpadu ročne,

Vytriedený odpad
(papier, plasty, sklo)

z toho na skládke skončí **223 kg.**

Z toho sa vytriedi a recykluje len **25,7 kg** obalových komodít, v ČR to je **39,7 kg.**

Na Slovensku končí na skládkach viac než **66,12 %** komunálnych odpadov, priemer EÚ je **23 %.**

Triedený zber na Slovensku

- Nekoncepčný resp. živelný rozvoj
- Triedia sa **len vybrané komodity** (plasty vs. PET fľaše)
- **Dotačný systém** - deformovanie trhového prostredia
- **Slabá pozícia výrobcov a dovozcov v triedenom zbere**
- **Obchod s potvrdeniami** - netransparentná evidencia odpadov
- Nedostatočná regulácia oprávnených organizácií a kolektívnych systémov

Vývoj a štruktúra legislatívy v SR

Zákon č. 223/ 2001 Z. z. o Odpadoch

- Vytvorenie Recyklačného fondu
- Povinnosti pre výrobcov platiť príspevky na triedený zber a recykláciu

Zákon č. 529/ 2002 Z. z. o Obaloch

- Implementovaná smernica 94/62/ES o Obaloch a odpadoch z obalov
- Oprávnené organizácie
- Zavedenie cieľov zberu a zhodnocovania

Zákon č. 119/ 2010 Z. z. o Obaloch

- Riešenie definície materiálového toku odpadov z obalov
- Povinnosť zbierať a zabezpečiť zhodnocovanie i odpadov z obalov pochádzajúcich z komunálnych odpadov

Nový zákon – nie či, ale ako?

Posilnenie Recyklačného fondu
resp. **vytvorenie centralizovanej
štátnej inštitúcie**

Dôsledná aplikácia princípu
**rozšírenej zodpovednosti
výrobcov**

Požiadavky priemyslu

Spravodlivý a efektívny systém financovania triedeného zberu s jasne rozdelenými úlohami medzi výrobcov, samosprávu a operátorov

- **Spravodlivé a transparentné** - výrobca a dovozca má zabezpečiť vyzbieranie svojej časti obalov – „**svoje množstvo**“ z materiálu, z ktorého boli obaly ním uvedené na trh.
- **Efektívne** - výrobcovia a dovozcovia majú **možnosť kontrolovať**, ako je nakladané s **finančnými prostriedkami**, ktoré platia do systému zberu a zhodnocovania a musí byť zaručené, že do nákladov budú **premietnuté i výnosy** pochádzajúce z predaja druhotných surovín.
- **Delená zodpovednosť** - **samospráva** je zodpovedná za zavedenie a dostupnosť triedeného zberu pre občana na svojom území – zavedenie štandardov triedeného zberu. **Priemysel** je zodpovedný za to, čo skončí v triedenom zbere.
- **Zrušiť** nesystémové prvky – **Recyklačný fond**

Požiadavky ostatných

Zvýšiť množstvo vytriedeného odpadu

- zintenzívniť triedenie, vytvoriť dostatočne zrozumiteľný a komfortný systém pre občanov

Využiť

- stavať na vybudovanej infraštruktúre a existujúcich technológiách

Nespochybníť

- investície a zmluvné kontrakty, ktoré sú výsledkom procesu verejného obstarávania

Regulovať

- činnosť oprávnených organizácií, ale zároveň zachovať konkurenčné prostredie

Odpadová reforma na Slovensku

- **2013** začiatok prípravy nového zákona
- **2013** legislatívny zámer zákona o odpadoch
- **17. 3. 2015** bol v NR SR prijatý **zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch**
- **1. 1. 2016** vstúpil do platnosti

Najväčšia zmena pravidiel a financovania nakladania s odpadom za 15 rokov

- **Potrebné zmeny:**
 - Komplexná zmena financovania vybraných komodít triedeného zberu
 - Zlúčenie zákona o odpadoch so zákonom o obaloch
 - Rozdelenie zodpovednosti za nakladanie s odpadom
 - Nové subjekty v odpadovom hospodárstve
 - Nové finančné prostriedky na odpadové hospodárstvo

Charakteristické znaky nového zákona

138 §

9 príloh

190 strán

6 vyhlášok + 1 výnos

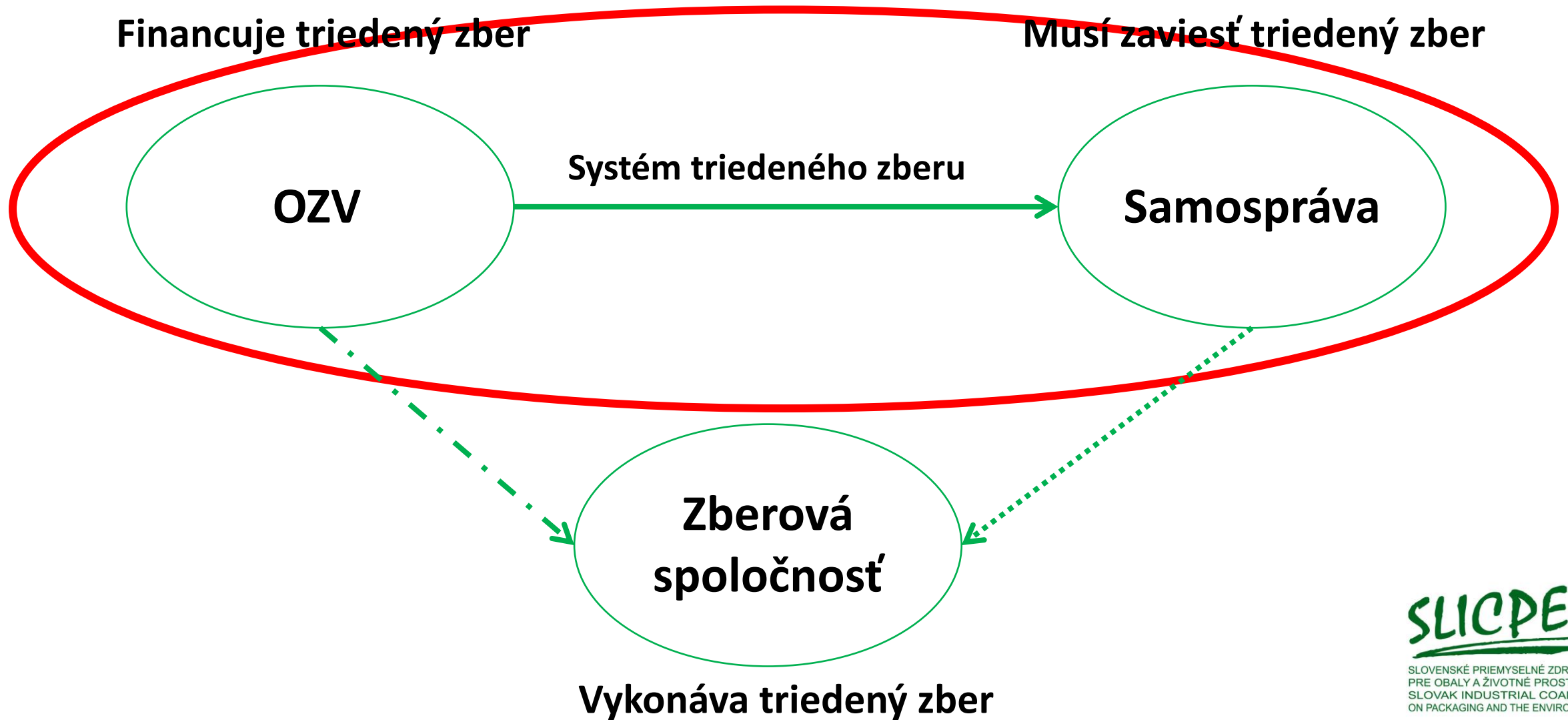
17. 3. 2015

bol zákon prijatý
v NR SR

Hlavné zmeny

- **Zmena financovania triedeného zberu odpadu**
- **Princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov (RZV) na vybrané prúdy odpadu**
- **Organizácie Zodpovednosti Výrobcov (OZV)**
- **Zrušenie Recyklačného fondu** – 31. 3. 2016 vstúpi RF do likvidácie
- Preukazovanie **materiálového toku** odpadov pre priemyselné odpady
- **Zavedenie štandardov** na triedený zber
- Sprísnenie výkupu kovov od fyzických osôb nepodnikateľov

Fungovanie triedeného zberu - obaly

SLICPEN

SLOVENSKÉ PRIEMYSelnÉ ZDRUŽENIE
PRE OBALY A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
SLOVAK INDUSTRIAL COALITION
ON PACKAGING AND THE ENVIRONMENT

Financovanie triedeného zberu

„Full Cost Netto System“

- Delená zodpovednosť za triedený zber medzi samosprávu a OZV
- **Financovanie celého triedeného zberu** papiera, plastov a skla (nie len obalov!)
- **Zberový podiel = cieľ zberu (limit) na obaly i neobalové výrobky v triedenom zbere v mestách a obciach** – rozdelenie zodpovednosti za celkové množstvo vytriedeného odpadu v mestách a obciach medzi jednotlivých výrobcov
- Garancia „**financovania**“ **všetkého materiálu** vytriedeného a vyzbieraného v mestách a obciach

Symbol reformy

- Organizácie Zodpovednosti Výrobcov = kolektívne plnenie - reprezentanti výrobcov
- **Vysoká miera regulácie OZV => Systém autorizácie**
- **Autorizácia - podmienkou** sú uzatvorené zmluvy medzi OZV a obcami/mestami
- **Len výrobcovia** môžu byť zakladateľmi OZV
- OZV - **neziskové** resp. profit not for distribution
- OZV na obaly bude musieť mať autorizáciu **i na „neobaly“**
- Povinnosť **financovať triedený zber v mestách a obciach**
- **Koordinačné centrum**

Zberový podiel = nový limit pre výrobcov

Výrobca ➡ Limit ➡ Zberový podiel

- Zberový podiel sa vzťahuje na výrobcu, kt. uvádzajú na trh výrobky v obaloch určené pre spotrebiteľa občana – **končia v komunálnom odpade.**

Pre obaly sa vypočítava z množstva obalov vyzbieraných v predchádzajúcom roku a trhového podielu odvodeného od celkového množstva obalov uvedených na trh v predchádzajúcom roku

- Každý výrobca bude nositeľom povinnosti za vyzbieranie konkrétneho množstva obalov od spotrebiteľov

Technické zmeny pre výrobcov

- **Vyhradené výrobky – obaly, neobaly, elektrospotrebiče, batérie a akumulátory, vozidlá**
- **Výrobca = povinná osoba** – prišlo k premenovaniu subjektov, na ktoré sú kladené povinnosti
- **Register vybraných výrobkov** – potrebné zaregistrovať sa pred uvedením vyhradeného výrobku na trh (obaly - doterajšie registre budú prevedené do nového)
- **Splnomocnený zástupca** – spoločnosť, ktorá dováža zabalené výrobky a nemá zastúpenie na Slovensku, je povinná uzatvoriť zmluvu so splnomocneným zástupcom – subjektom, ktorý ju bude zastupovať a prevezme na seba zodpovednosť za plnenie všetkých povinností vyplývajúcich zo zákona o odpadoch.
- **Privat Labels** – zákon jasne stanovuje, že zodpovednosť za obal je na výrobcovi pod značkou, ktorého je výrobok uvádzaný na trh.

Technické zmeny pre výrobcov

- **Pôvodca odpadu vznikajúceho v priemyselných prevádzkach má novú povinnosť – zasielať Koordinačnému centru hlásenie o materiálovom toku odpadov z obalov, za ktoré nie je výrobcom.**
- **Individuálne plnenie limitov** – potrebná autorizácia a len pre tých, ktorí neuvádzajú na trh spotrebiteľské obaly
- Limitovaná **zmena OZV** – len raz ročne
- Zmena evidencie v prípade **opakovanepoužiteľných paliet a obalov znečistených nebezpečnými látkami**
- Koniec Programu prevencie a Programu odpadového hospodárstva
- Výrobcovia obalov nebudú od 1. 7. 2016 povinnými osobami

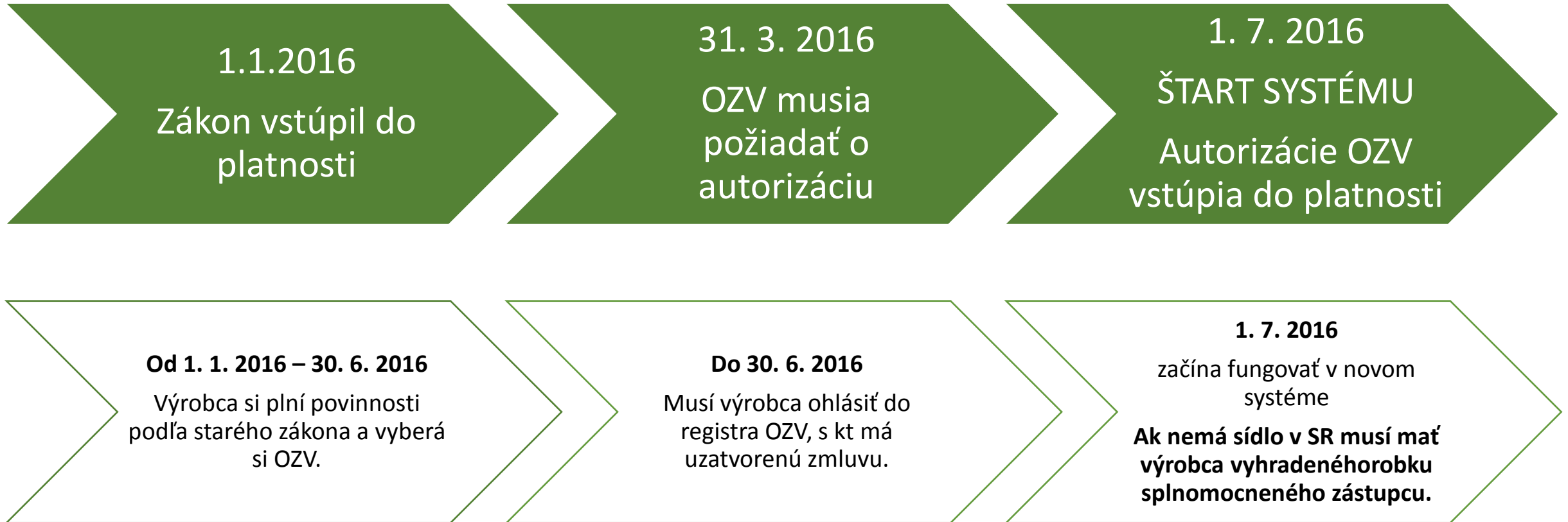
Koordinačné centrum

- **Pomocný administratívny nástroj** - monitorovať plnenie povinností výrobcov, zastrešenie výkazníctva
- Založené **autorizovanými OZV a výrobcami**
- **Kontaktná inštitúcia** pre ministerstvo a samosprávu
- Rozdeľovanie priemyselných množstiev
- **Žrebovanie** nezazmluvnených obcí + zabezpečenie 3. osoby pri riešení sporov o nákladoch
- **Samostatné KC** pre každú komoditu RZV
- **Spoločné KC** pre celý triedený zber papiera, plastov, skla a kovových obalov
- Suplovanie inšpekcie

Súťaž medzi OZV

Nový zákon a výrobcovia

Ďakujem za pozornosť

Mgr. Miroslav Jurkovič, výkonný riaditeľ SLICPEN
Karadžičova 8/A
Bratislava
jurkovic@slicpen.sk

SLICPEN

BLOVENSKÉ PŘEMYSLNÉ ZDRUŽENIE
PRE OBALY A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
SLOVAK INDUSTRIAL COALITION
ON PACKAGING AND THE ENVIRONMENT

